

Poznáváme Posázaví

se skřítkem kukem

Ahoj kamarádi,

jmenuji se Kuk a možná jsme se už někdy potkali, protože mým domovem je Posázaví. Ale jestli mě neznáte, dovoluji mi, abych se představil – jsem malý skřítek, šibal všech šibalů a věčný neposed. Protože jsem se narodil v lese ze ztraceného kukaččího vajíčka, dali mi jméno Kuk. Od sudiček jsem do vínku dostal ještě zvědavost a zálibu v cestování.

Už spoustu let se toulám hlavně krajem mezi řekami Sázavou a Vltavou a troufám si říct, že ho znám jako své boty. A tak jsem si řekl, že se s vámi o své cestovatelské zážitky podělím. Pomůže mi v tom tento „putovníček“, který právě držíte v ruce. Sepsal jsem

do něj vše důležité, co byste při svých toulkách Posázavím měli vědět a co byste neměli minout. Ale abyste to neměli zas tak jednoduché, přidal jsem k tomu i pár hádanek, kvízů a úkolů, které prověří vaši pozornost a putování dozajista zpestří. Pokud nám pošlete i odpovědi na všechny otázky, které jsou u každého turistického cíle, při troše štěstí na vás čeká odměna.

Protože vím, že toulat se sám je nuda, vezměte s sebou rodiče, sourozence, babičku s dědou nebo kamarády. Ať už pojedete autem či na kole, půjdete pěšky nebo se necháte unášet lodí, slibuji, že zažijete spoustu legrace. Jo, a nezapomeňte si všechno do putovníčku pečlivě zaznamenat!

Váš Kuk

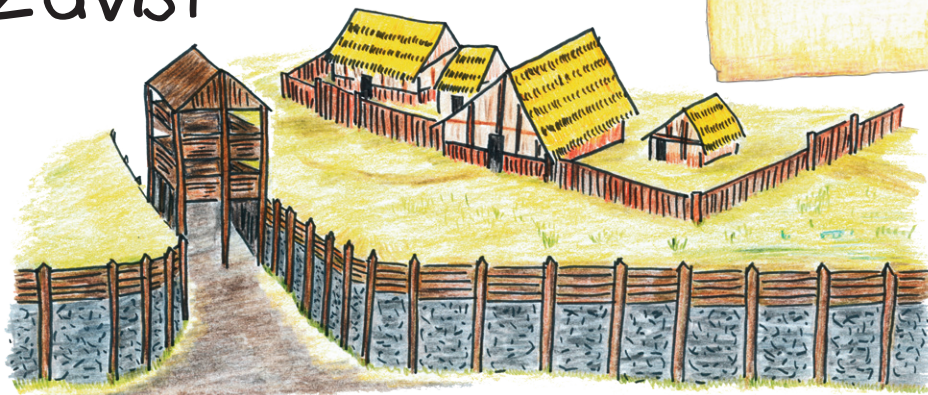
Tento putovníček patří:

Cestuji s:

Keltské oppidum Závist

Datum návštěvy

Pozůstatky nejstaršího a největšího sídliště Keltů, našich praprapředků, najdete na vrchu Hradiště nedaleko Dolních Břežan. Říkalo se mu oppidum, což znamená obydlené opevněné místo. Jeho obyvatelé byli šikovnými řemeslníky (vymysleli třeba hrnčířský kruh nebo kolo), skvělými obchodníky a odvážnými bojovníky.

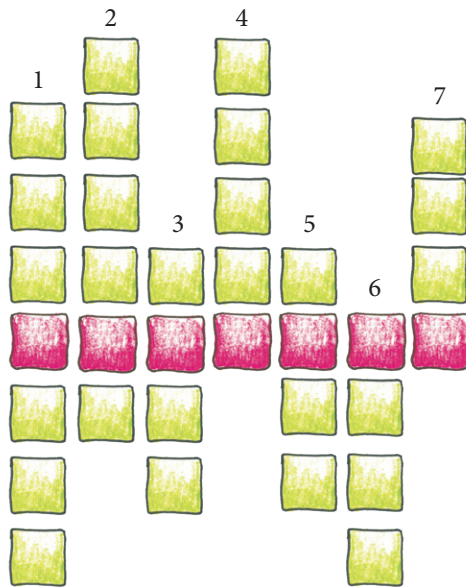
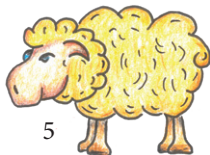

Tipy v okolí

Pokud se o pravěkém osídlení regionu chcete dovědět víc, projděte si dvě naučné stezky v okolí Dolních Břežan. Čeká tam na vás několik zajímavých úkolů a za jejich splnění dostanete v infocentru malou odměnu! Nebo se vydejte na několikaminutovou virtuální procházku po keltském hradišti, ke které zve tzv. Závist CAVE v Regionálním informačním centru Keltské oppidum Závist v Dolních Břežanech.

Věděli jste, že bájní Keltové byli díky zlatu bohatým národem?
Magický kov získávali rýžováním zlatonosných řek.
Vyráběli z něj šperky, ale i mince, kterým se říkalo ...
(odpověď najdete v tajence)

Doplňte do políček názvy věcí na obrázcích,
tajenka je v červených polích.

Otázka č. 1:

Původní keltské oppidum Závist je v současné době zasypané.

*Jeho historii připomínají na vrchu Hradiště také kamenné patníky –
víte, proč tam jsou?*

Klášter Sázava

Založil ho nad řekou Sázavou před více než tisíci lety poustevník Prokop, který byl později prohlášen za svatého a stal se jedním z patronů české země. S Prokopem je spojena řada legend. Jedna z nich vypráví třeba o tom, jak přemohl ďábla, zapráhl ho do pluhu a vyoral s ním dlouhou brázdu.

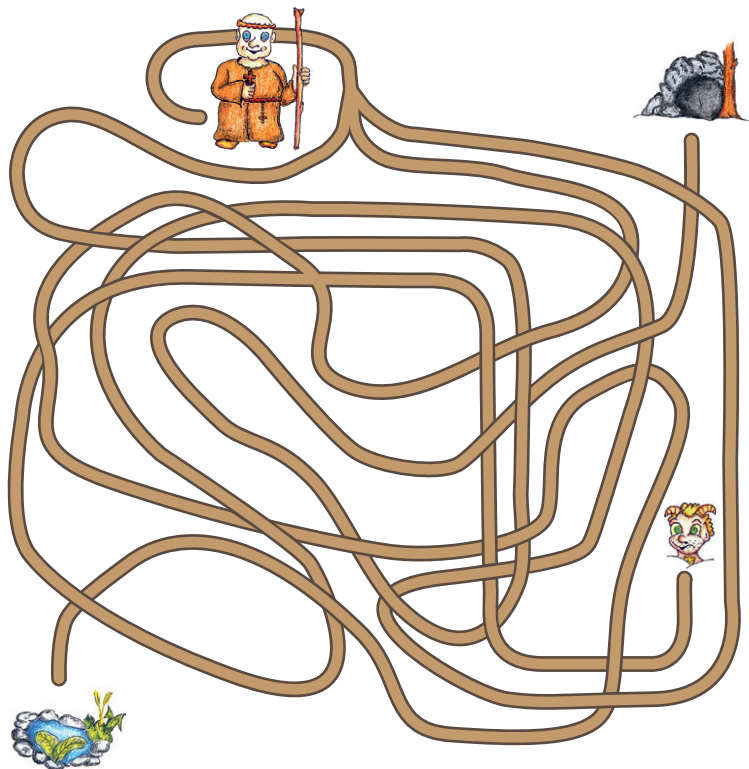
Tipy v okolí

Po stopách sv. Prokopa se můžete vydat naučnou stezkou Votočnicí, která vede po stejnojmenné nivní louce u řeky nedaleko města Sázavy. Právě tam se podle pověsti sv. Prokop otáčel, když orál tzv. Čertovu brázdu. Nebo navštivte skřítku Kerblíka v Centru sklářského umění Huť František – prozradí vám, jak vzniká sklo a jak se zdobí, ukáže vám skleněný poklad a při troše štěstí si zafoukáte na sklářskou píšťalu.

Věděli jste, že před založením kláštera žil svatý Prokop v jeskyni na břehu Sázavy?

Bludiště:
Která cesta zavede
sv. Prokopa k jeskyni?

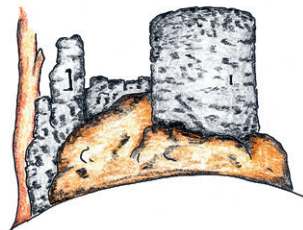
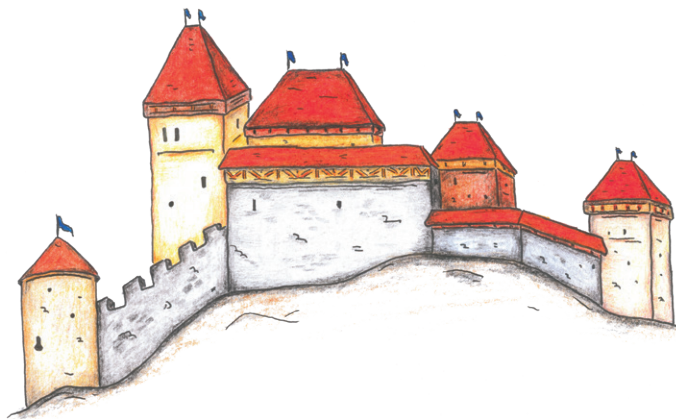

Otázka č. 2:

Kolik hodinových ciferníků je na věži sázavského kláštera?

Zbořený Kostelec

Datum návštěvy

Hrad u Týnce nad Sázavou se kdysi dávno jmenoval Kostelec a založil ho pravděpodobně král Václav II. Několik let ho vlastnil i loupeživý rytíř Kuneš Rozkoš z Dubé. Vojska jiného krále – Jiřího z Poděbrad – hrad pobořila a už nebyl obnoven. Od té doby se jmenuje Zbořený Kostelec.

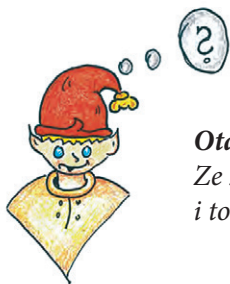
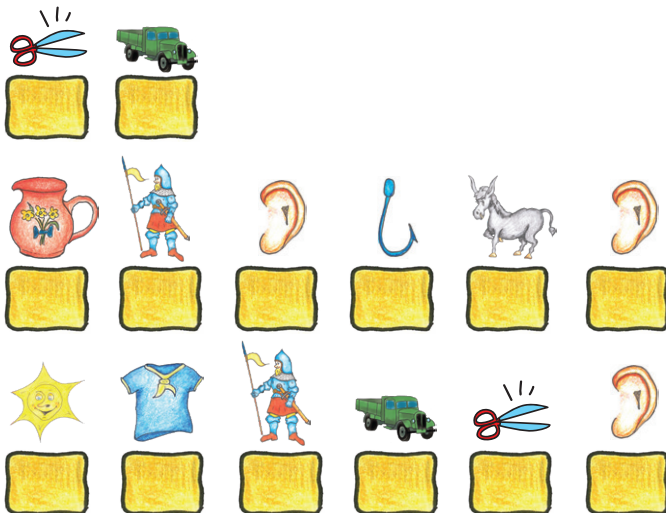
Tipy v okolí

Od lávky přes řeku pod Zbořeným Kostelcem se vydejte do nedalekého Týnce nad Sázavou. Město si můžete projít po naučné stezce. A určitě se zastavte na zdejším hradě – prohlédněte si muzeum staré týnecké kameniny nebo vystoupejte do hranolové věže a seznámte se s jejími pozoruhodnými obyvateli netopýry velkými. Nebo si zajděte protáhnout tělo do Karkulčina háje – malé lesní tělocvičny s herními prvky pro děti.

Chcete vědět, jak kdysi Zbořený Kostelec asi vypadal? Stačí sejít od zříceniny dolů k řece, přejít ... (tajenka) a prohlédnout si velký obraz na louce u lávky.

Do žlutého čtverečku vepiš vždy první písmeno slova označujícího věc na obrázku.

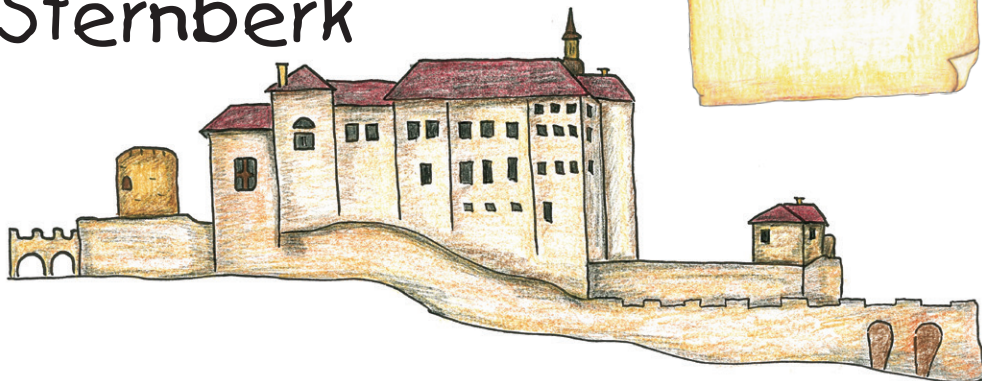

Otázka č. 3:

Ze zříceniny hradu Zbořený Kostelec je krásný výhled do okolí. Vidět lze i továrnu na výrobu motocyklů Jawa – jakou má její budova barvu?

Hrad Český Šternberk

Datum návštěvy

Hrad založil rytíř Zdeslav, jeden z prapředků rodu Sternbergů, který kamenné sídlo vlastní do současnosti. Ve znaku má osmicípou žlutou hvězdu. Na dohled od hradu stojí mohutná věž přezdívaná „hladomorna“, která byla součástí důmyslného obranného systému. Hrad Český Šternberk je jak vystřižený z pohádky, a taky si v několika z nich zahrál – třeba v Arabele nebo Andělu páně.

Tipy v okolí

Z Českého Šternberka se můžete vydat po naučné stezce na nedaleký Statek Prak – na necelých pěti kilometrech je altán s vyhlídkou, odpočívadlo a lávka přes rokli. Nebo se vydejte Posázavím po stopách hlavního hrdiny populární počítačové hry Kingdom Come: Deliverance a porovnejte, nakolik se krajina smyšleného středověkého příběhu liší od skutečných Rataj nad Sázavou, Talmberka, Sázavy nebo Stříbrné Skalice.

Věděli jste, že ... (tajenka) dobyly hrad Český Šternberk pomocí praku?

Doplň do čtverečků názvy předmětů na obrázcích a písmenka z červených polí pak ve vyznačeném pořadí vepiš do spodních žlutých čtverečků.

11

7

6

2

5

8

10

4

1

9

3

1

2

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

Otázka č. 4:

Kolik praporů s rodovým erbem vlaje na hradě Český Šternberk?

Jílové u Prahy a zlatonosné štoly

Datum návštěvy

Má přezdívku zlatohorní město – to kvůli drahému kovu, který se těžil v jeho okolí. Pozůstatky důlní činnosti jsou tu vidět dodnes. Třeba v podobě zpřístupněných bývalých štol sv. Josefa, sv. Antonína Paduánského, Halíře a sv. Václava. Projít si je, třeba za svitu hornické lampy, je velkým zážitkem.

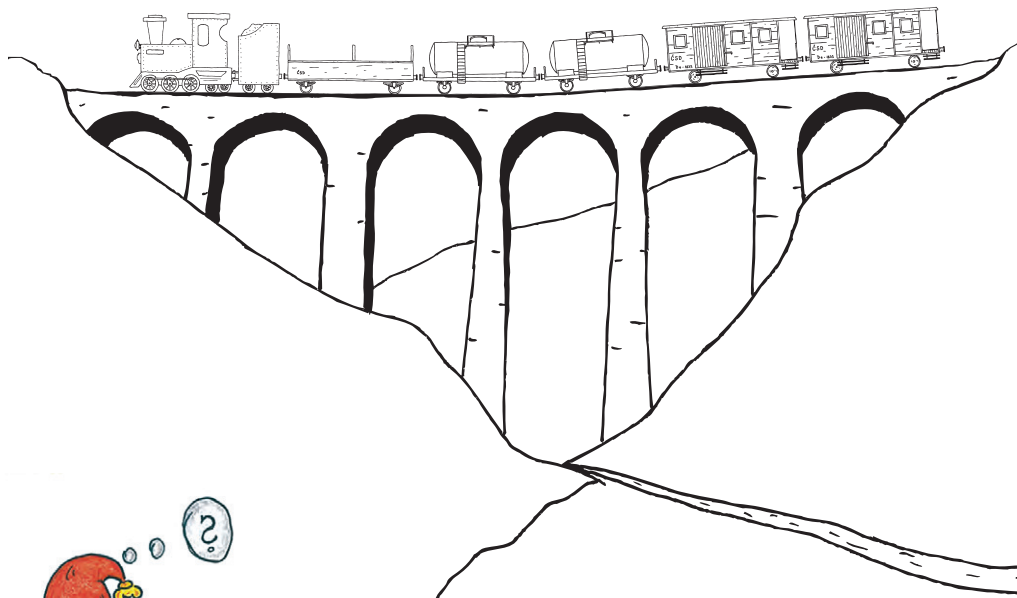

Tipy v okolí

V Regionálním muzeu v Jílovém u Prahy se dozvíte mnohem víc než jen o zdejší těžbě zlata. Jeho expozice připomínají také historii trampingu. Prohlédnout si zdejší krajinu z výšky můžete z nedaleké rozhledny Pepř. Nebo si můžete zajít ke kamennému mostu na Žampachu – leží na Posázavské stezce, po které dojdete až do Petrova nebo Kamenného Přívozu. Nuda tu ale není ani v zimě – vyzkoušejte sjezdovku v Chotouni!

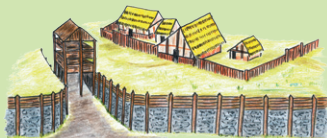
Věděli jste, že kamenný most na Žampachu je jedním z nejvyšších a nejstarších železničních mostů ve střední Evropě? Navíc leží na trati legendárního Posázavského Pacifiku!

Vymalujte si přiložený obrázek.

Otázka č. 5:

Jakou výstavu v Regionálním muzeu v Jílovém u Prahy jsi navštívil?

Keltské oppidum
Závist

Průhonický park
a zámek

Jílové u Prahy
a zlatonosné štolý

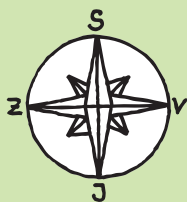
Zbořeny
Kostelec

Vojenské technické
muzeum Lešany

Rozhledna
Špulka

Zámek
Konopiště

Klášter Sázava

Hrad
Český Šternberk

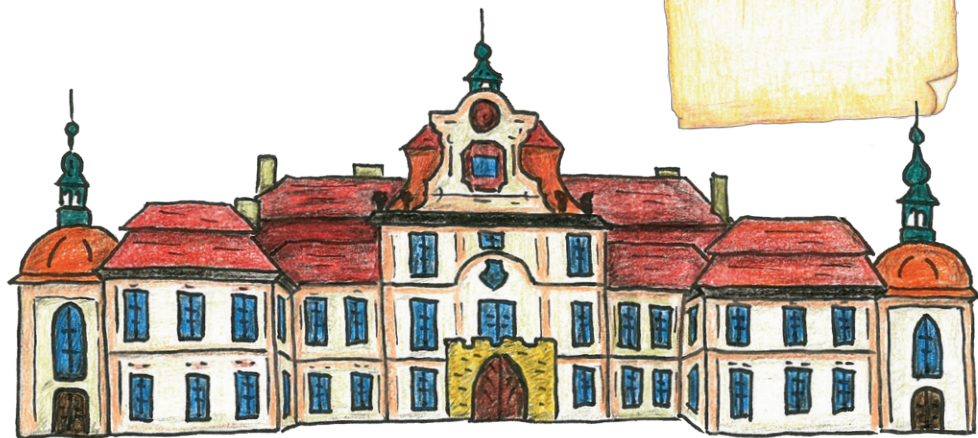

Zámek Jemniště

Zámek Jemniště

Datum návštěvy

Barokní stavba nedaleko Benešova patří rodině Sternbergů. Prohlédnout si tu můžete devět sálů a pokojů nebo kapli sv. Josefa. Za návštěvu stojí i zámecký park plný krásných květin a stromů. Vidět tu ale můžete také klokany, papoušky, kozy, lamu, osla a další zvířata.

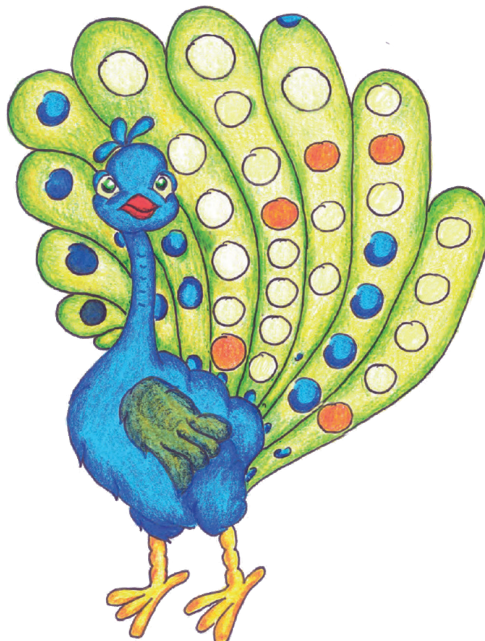
Tipy v okolí

Pouhých 14 kilometrů od Jemniště leží Jankov, který se významně zapsal do historie. Strhla se tu jedna z největších bitev třicetileté války. Víc o ní se můžete dovědět na naučné stezce Po stopách bitvy u Jankova. Je propojena s naučnou stezkou nazvanou Okolo rybníků, která připomíná dílo zdejšího rodáka a významného rybníkáře Josefa Šusty. Na konci trasy si můžete odpočinout v dřevěném altánku s pěkným výhledem.

Věděli jste, že obyvatelem minizoo na zámku Jemniště je také ... (tajenka)?

Vepište uvedená slova podle počtu písmen do bílých a červených koleček v pavích pérech, vždy shora dolů:
PÁV, KLOKAN, MÝVAL,
PAPOUŠEK, OSEL.
Tajenku najdete v červených kolečkách.

Otázka č. 6:

Jakou barvu mají pávi, které můžete potkat v zámeckém parku na Jemništi?

Zámek Konopiště

Datum návštěvy

Po vzoru francouzských pevností ho postavil zřejmě pražský biskup Tobiáš z Benešova. Jeho nejznámějším majitelem byl arcivévoda František Ferdinand d'Este. Byl vášnivým lovcem – v zámku je k vidění velké množství trofejí zvěře. Prohlédnout si tu můžete také střelnici nebo muzeum.

Tipy v okolí

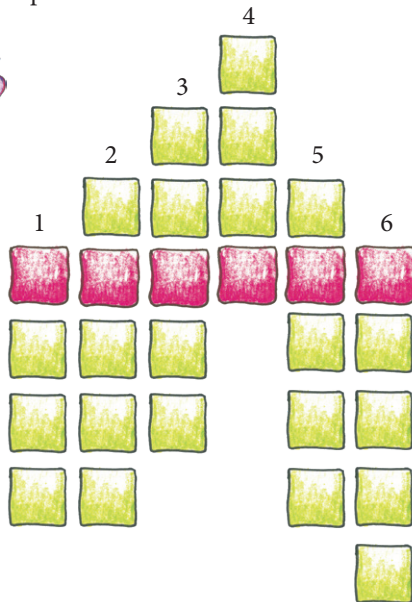
Spoustu zábavy nabízí i zámecký park – projít se jím můžete po několika naučných stezkách, jednou z nich vás provede skřítek Konopišťák. Při toulkách parkem se zastavte u obírky s lesní zvěří, u rybníka, medvědária či v Růžové zahradě. Ekovláčkem se pak svezte do nedalekého Benešova, kde můžete navštívit třeba Muzeum umění a designu. Nebo zajděte do Farmaparku Soběhrdy, kde žije 250 zvířat z celého světa.

Věděli jste, že altánek v Růžové zahradě konopištského parku je obložen... (tajenka).

Doplňte do políček názvy věcí na obrázcích, tajenka je v červených polích.

Otázka č. 7:

Jak se jmenuje medvěd, který žije v medvědáriu na zámku Konopiště?

Průhonický park a zámek

Rozlehlý zámecký park v Průhonicích je jednou z památek zapsaných na seznam světového dědictví UNESCO. Hrabě, který ho nechal vybudovat, chtěl park jak z obrazu slavného malíře. Je v něm proto spousta stromů a keřů, rybníků, luk, potoků s můstky, domků a srubů. Spolu se zámkem vytvořily kulisy mnoha filmových pohádek, třeba Ať žijí duchové, Třetí princ nebo Tři veteráni.

Tipy v okolí

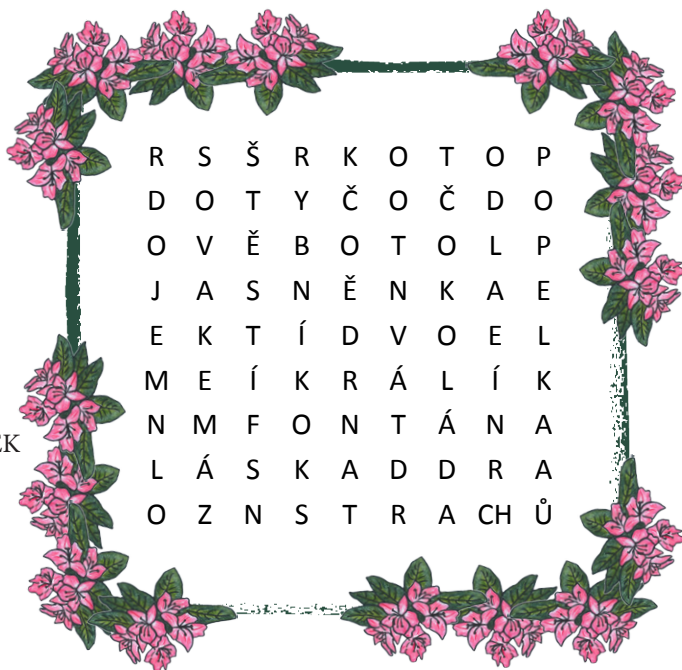
V blízkosti Průhonice můžete navštívit také kraj spisovatele a malíře Josefa Lady – vydejte se třeba Cestou kocoura Mikeše vedoucí z Hrusic do Říčan nebo Vodnickými vycházkami prozkoumejte okolí Ondřejova, Kaliště, Lensedel a Senohrab – doprovázet vás jimi budou postavičky z Ladových pohádek. Nebo prozkoumejte krajinu barona Františka Ringhoffer, průmyslníka, který postavil například pivovar ve Velkých Popovicích.

Věděli jste, že v Průhonickém parku je velká sbírka ...
(tajenka)? Roste jich tam kolem 8 000!

Osmisměrka – vyškrtejte uvedená slova z obrazce.

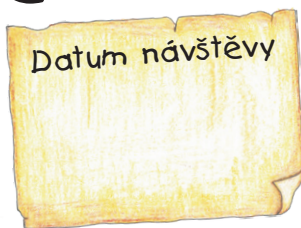
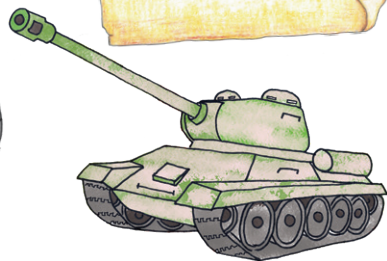
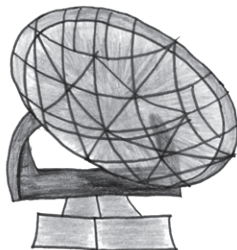
ČOKOLÁDA, DOJEM,
FONTÁNA, JASNĚNKA,
KRÁLÍK, LÁSKA, PLOT,
POPELKA, POTOK,
RYBNÍK, SOVA, STRACH,
ŠTĚSTÍ, TYČ, VLNA, ZÁMEK

Otázka č. 8:

Která pohádková postava žila v České chaloupce stojící v Průhonickém parku?

Vojenské technické muzeum Lešany

Areál bývalých dělostřeleckých kasáren nacházející se mezi Lešany a Krhanicemi je rájem pro malé i velké příznivce vojenské techniky. Vzniklo zde unikátní muzeum s tanky, kanóny, motocykly, obrněnými, nákladními a osobními vozidly i raketovou technikou. Vidět je tu lze také v pohybu, a to několikrát ročně při ukázkových akcích, jakými jsou například Tankový nebo Dětský den.

Tipy v okolí

Historická vozidla jsou k vidění také v Retroautomuzeu ve Strnadicích, které je největším svého druhu u nás. Najdete zde legendární škodovky, trabanty, tatry, volhy, dacie, wartburgy, moskviče... Pokud si chcete užít spoustu zábavy a legrace, zajděte do Lanového parku Slapy v Nebřichu, když k tomu chcete přidat ještě napětí a adrenalin, zamiřte do TEPfaktoru v Chotilsku. Nebo se jen zajděte vykoupat do Měřína.

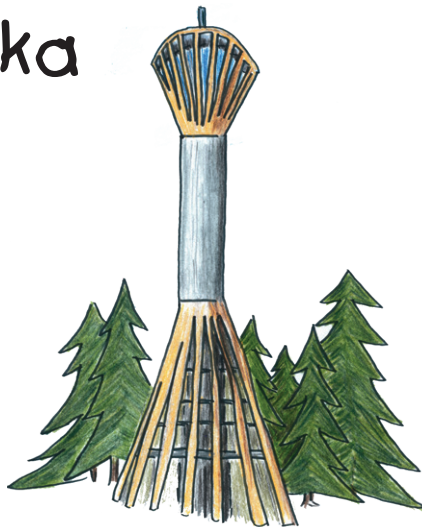
Věděli jste, že Vojenské technické muzeum v Lešanech v současnosti představuje více než 700 kusů historické i současné vojenské techniky?

Otázka č. 9:

Jakou barvu má tank, který stojí hned za vstupem do muzea?

Rozhledna Špulka

Stavba ze dřeva, oceli a kamene stojí na vrchu Březák nedaleko Lbosína u Divišova. Z vyhlídkové plošiny ve výšce 30 metrů je krásný výhled do okolí – za příznivých podmínek uvidíte i Sněžku! K rozhledně vede naučná stezka s úkoly, kterou připravily děti z pěti místních škol. Vyzkoušíte si na ní vázání uzlů či skládání hlavolamu, můžete si chytit dřevěnou rybu nebo zahrát hru Člověče nezlob se.

Tipy v okolí

Prohlédněte si malé prosklené hasičské muzeum s historickou stříkačkou, hasičským náčiním a uniformami na návsi v nedalekých Drahnovicích. Nebo vyzkoušejte naučnou stezku rytíře Jana Kryštofa Šice, která obnovenými historickými cestami spojuje Český Šternberk s Divišovem a Měchnovem. V Divišově nezapomeňte vyzkoušet atrakce na novém přírodním koupališti!

Věděli jste, že k rozhledně vede ze Lbosína taky ... (tajenka) stezka?

Vepiš názvy předmětů do políček – číslice označují počet písmen a umístění daného slova v křížovce. Tajenka se ukrývá v červených políčkách.

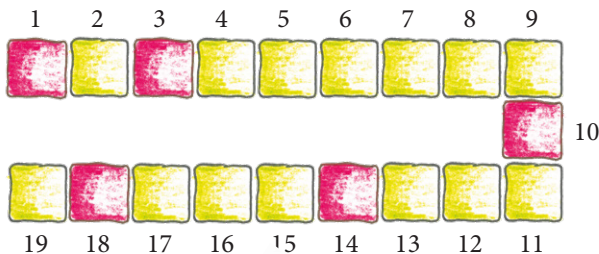
1–5

5–7

7–9

16–19

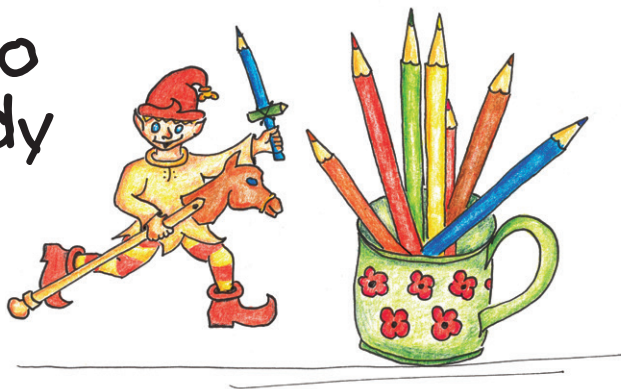
9–16

Otázka č. 10:

Kolik schodů vede na vyhlídkovou plošinu rozhledny Špulka?

Prostor pro tvé nápady

Odpovědi na otázky

Otázka č. 1.....

Otázka č. 2.....

Otázka č. 3.....

Otázka č. 4.....

Otázka č. 5.....

Otázka č. 6.....

Otázka č. 7.....

Otázka č. 8.....

Otázka č. 9.....

Otázka č. 10.....

Znáš odpovědi na všechny otázky v putovníčku?

Opiš je, nebo požádej rodiče, aby ti stránku s nimi vyfotili nebo naskenovali,
a pošli to na adresu: info@posazavi.com.

Ze správných odpovědí na konci roku 2021 vylosujeme 10 výherců, kteří obdrží dárek.

Vydala Posázaví o.p.s., Zámek Jemniště 1, 257 01 Postupice v roce 2020 nákladem 5 000 ks.

posazavi.com

[posazavi](https://www.facebook.com/posazavi)

[poznavame_posazavi](https://www.instagram.com/poznavame_posazavi)

Text: Jaroslava Tůmová a Eliška Dvořáková, autor obrázků: Petr Abbe Hroš
Grafická úprava: Pavel Fuksa – GraTypoPrint

NEPRODEJNÉ

ISBN 978-80-87684-55-9